

Warszawa, 30 września 2015 r.

Bilans płatniczy zmiany metodologiczne

– gospodarka nielegalna i pozostałe zmiany

Zgodnie z rekomendacjami Eurostatu, od września 2015 r. w statystyce bilansu płatniczego ujmowane będą transakcje gospodarki nielegalnej. Transakcje te będą ujmowane w obrotach towarowych i usługowych i będą dotyczyły nielegalnego obrotu narkotykami, papierosami oraz prostytucji. Zrewidowane zostały dane począwszy od 2004 r.

Zalecenia europejskie wskazują, że szacunki tych transakcji ujęte w bilansie płatniczym powinny być spójne ze statystyką rachunków narodowych. Narodowy Bank Polski wprowadzając te transakcje wykorzystał dane opracowane przez Główny Urząd Statystyczny i wprowadzone do statystyki rachunków narodowych we wrześniu 2014 r. Szczegółowy opis tych szacunków został opublikowany przez GUS 29.09.2014 r w notatce „Wdrożenie Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA2010) do polskich rachunków narodowych. Zmiany metodologiczne oraz ich wpływ na główne agregaty makroekonomiczne”¹.

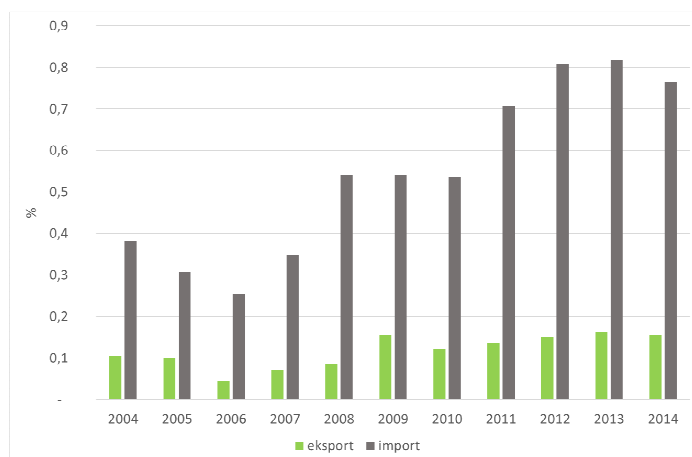
Skala obrotów nielegalnych

W 2014 roku eksport towarów nielegalnych (łącznie narkotyków i papierosów) stanowił 0,15% eksportu towarowego ogółem. Szacunek importu tych towarów był wyższy i wyniósł 0,76% wartości importu towarów ogółem. Na przestrzeni ostatnich lat

¹ <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/europejski-system-rachunkow-narodowych-i-regionalnych-esa-2010/wdrozenie-esa2010-do-rachunkow-narodowych-zmiany-metodologiczne-oraz-ich-wplyw-na-glowne-agregaty-makroekonomiczne,8,1.html>

udział gospodarki nielegalnej w obrotach handlowych ogółem nieznacznie się zwiększał, szczególnie w przypadku importu towarów, udział ten w 2004 r. wynosił 0,38% importu ogółem.

Wykres1.Udział obrotów nielegalnych w towarach BOP

Obroty nielegalne rejestrowane w obrotach usługowych są znacząco niższe niż w obrotach towarowych. W przychodach z tytułu usług zarejestrowano usługi sutenerstwa świadczone przez Polaków na rzecz nierezydentek, które w 2014 r. stanowiły 0,1% przychodów z tytułu usług ogółem.

Ponadto oszacowano zarobki nierezydentek świadczących usługi seksualne (w Polsce legalne), które zaliczone zostały do szarej strefy. Wartość rozchodów z tytułu usług prostytutki świadczonych przez nierezydentki w Polsce stanowiła 0,22% całości usług po stronie rozchodów ogółem.

Opis źródeł danych i metod szacunku dla poszczególnych typów transakcji znajduje się we wspomnianej powyżej notatce metodologicznej GUS (patrz przypis nr 1).

Pozostałe zmiany metodologiczne w bilansie płatniczym

W rozchodach z tytułu transportu międzynarodowego, uwzględnione zostały o wydatki poniesione indywidualnie przez osoby prywatne. Dotychczas w pozycji tej ujmowane

były dane sprawozdawane przez biura podróży i inne podmioty prawne, które zakupiły usługi transportu międzynarodowego u zagranicznego przewoźnika. W skorygowanych danych bilansu płatniczego uwzględniono nowe źródło, dane z badania ankietowego dotyczącego wydatków związanych z podróżami zagranicznymi². W 2014 r. korekta z tego tytułu powiększyła rozchody z tytułu usług transportowych o około 1,2 mld PLN.

To samo źródło danych posłużyło do oszacowania wielkości kosztów podróży zagranicznych polskich rezydentów, która została opłacona przez nierezydentów. Finansowanie podróży przez nierezydenta jest formą transferu, dlatego oszacowana wielkość została uwzględniona w dochodach wtórnych pozostałych sektorów, po stronie przychodów.

² Wspólne badanie Głównego Urzędu Statystycznego, Narodowego Banku Polskiego i Ministerstwa Sportu i Turystyki